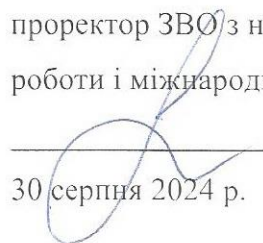

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

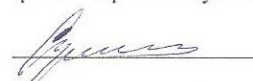
«ЗАТВЕРДЖУЮ»

проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО
30 серпня 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Завідувач кафедри
філософії та суспільних наук

Святослав ЧЕРКАСОВ
30 серпня 2024 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ОК 19. «Соціологія в системі громадського здоров'я»

Спеціальність	229 Громадське здоров'я
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Громадське здоров'я», 2023
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	філософії та суспільних наук
Лектор	доц ЗВО, к.іст.н. Світлана ТРУХМАНОВА
Контактна інформація	<i>philosophy@vntu.edu.ua,</i> <i>вул. Стуса, 2 (навчальний корпус №2), (0432)672943</i>
Укладач силабусу	ст. викл. ЗВО Наталія ІВАНОВА

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова	
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 19, складова циклу дисциплін загальної підготовки	
Курс/семестр	1 курс (2 семестр)	
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	60 годин / 2 кредити ЄКТС	
Структура дисципліни	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Лекційні заняття, год	
	8	4
	Практичні заняття, год.	
	20	8
	Самостійна робота	
	32	48
	В цілому: аудиторні заняття – 47%, самостійна поза аудиторна робота – 53%	В цілому: аудиторні заняття – 20%, самостійна поза аудиторна робота – 80%
Кількість змістових модулів	1	
Мова викладання	українська	
Форма навчання	денна, заочна	

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Дисципліна «Соціологія в системі громадського здоров'я» спрямована на формування основ «соціологічної уяви» у майбутніх фахівців, закладає основи для пізнання медицини та охорони здоров'я як соціального інституту. Вивчає взаємозв'язок здоров'я і соціальних аспектів життєдіяльності людей, розглядає використання спеціальних соціологічних теорій і методів для багатостороннього аналізу виникнення, перебігу і профілактики різноманітних захворювань.

Вивчення курсу є важливим з огляду на низку причин:

- необхідність формування інтегральних уявлень про суспільство та розуміння особою власного соціального контексту;
- розуміння зв'язку системи охорони здоров'я як елемента цілісної соціальної системи, місця та статусу медиків як окремої соціальної групи в суспільстві;
- значимість навичок проведення соціологічних досліджень, методів запобігання та розв'язання конфлікту у виконанні професійних обов'язків лікаря;
- усвідомлення лікарем соціальних передумов виникнення хвороб, а також соціального контексту терапії різних видів розладів здоров'я.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни здобувачу необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки в середній загальноосвітній школі: «Людина і світ», «Громадянська освіта», «Основи правознавства», «Основи здоров'я».

Мета курсу та його значення для професійної діяльності є оволодіння здобувачами навичками соціологічного аналізу суспільства, визначення свого місця та ролі у ньому, формування розуміння закономірностей функціонування та розвитку медицини та охорони здоров'я як соціального інституту, взаємозв'язку здоров'я і соціальних аспектів життєдіяльності людей, застосування у житті та медичній практиці соціологічних знань.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння соціально-гуманітарних дисциплін та курсів за вибором, які забезпечують подальшу підготовку з: «Методологія наукового дослідження у громадському здоров'ї», «Логіко-методологічні та світоглядні основи наукової роботи магістра ЗВО і культура академічної доброчесності», «Дизайн та презентація наукового дослідження», «Економіка охорони здоров'я. Маркетинг медичних послуг», «Соціальна медицина, громадське здоров'я», «Історія медицини та громадського здоров'я», «Політична культура у системі громадського здоров'я», «Менеджмент та лідерство у системі охорони здоров'я. Програмний менеджмент у громадському здоров'ї», «Публічне мовлення: як стати успішним спікером», «Педагогіка», «Ефективна комунікація у сфері громадського здоров'я», «Правові засади створення та провадження власного медичного бізнесу», «Охорона праці в галузі», «Правові засади функціонування системи громадського здоров'я (національний та світовий досвід)», «Захист прав та інтересів медичних та фармацевтичних працівників. Юридична відповідальність у сфері професійної діяльності», «Організація роботи з ліквідації наслідків надзвичайних станів», «Проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики захворювань», «Біоетичні та медико-правові основи наукових досліджень», «Психологія», «Основи здорового способу життя», «Основи профілактики залежностей», «Біологічна безпека та біозахист у сфері громадського здоров'я», «Проблеми людей похилого віку у громадському здоров'ї та сучасні підходи до їх вирішення», «Фармакоеконіміка», «Основи епідеміології», «Загальна екологія», «Гігієна та екологія», «Військова гігієна», «Психогігієна та актуальні проблеми університетської гігієни», що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН16. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

ПРН21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН23. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.

ПРН25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців

ПРН26. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організовувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навичок ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.

ПРН28. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

3. Результати навчання:

формування культури особистості, майбутнього фахівця на засадах гуманізму та загальнолюдських цінностей, за умов оволодіння базовим набором загальних та спеціальних компетентностей, теоретико-методологічними знаннями з дисципліни та практичними вміннями і навичками

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

- аналізувати закономірності формування соціальної структури суспільства, наукові підходи до проблеми розвитку суспільства;
- розуміти сутність процесу соціалізації, набуття соціального статусу та ролі;
- враховувати у професійній діяльності соціальний статус пацієнта, його соціальні ролі як засіб впливу на хворого для його ефективного лікування;
- співпрацювати з іншими фахівцями для реалізації проектів у сфері охорони здоров'я;
- пояснювати причини конфліктності та шляхи їх подолання;
- визначати місце медиків як соціальної групи у соціальній структурі суспільства;
- визначати роль соціальних та соціально-психологічних чинників в розповсюдженні хвороб;
- використовувати знання щодо ресоціалізації та соціалізації протягом життя при роботі з важкохворими та травмованими пацієнтами;
- застосовувати отримані знання для встановлення належних стосунків з пацієнтами та колегами;
- визначати основні напрямки досліджень в медичній соціології та методи їх проведення;
- проводити критичний аналіз наукових статей з соціології охорони здоров'я;
- збирати та аналізувати дані опитувань та інтерв'ю;
- інтерпретувати результати соціологічних досліджень у сфері охорони здоров'я;
- розробляти рекомендації на основі соціологічних досліджень;
- проводити презентації результатів досліджень перед аудиторією.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1. Соціологія в системі громадського здоров'я	2 семестр 60 год/2 кредити	Лекції №№1–4 Практичні заняття №№1–10 Теми для самостійного опрацювання №№1–5
---	-------------------------------	---

Дисципліна включає 10 тем, 1 модуль.

Тема 1. Соціологія як наука про суспільство

Тема 2. Методи соціологічних досліджень

Тема 3. Історія розвитку соціології

Тема 4. Соціальна структура суспільства

Тема 5. Соціальна стратифікація

Тема 6. Соціологічна концепція особи. Соціалізація

Тема 7. Соціальна поведінка.

Тема 8. Соціологія конфлікту

Тема 9. Медична соціологія. Соціальні умови захворювання

Тема 10. Соціологія сім'ї.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

1. орієнтуватися в різних напрямках, течіях і школах соціологічної науки, пов'язувати теоретичні ідеї та поняття з практикою життя суспільства, професійною діяльністю в галузі медицини та охорони здоров'я, сучасними проблемами суспільства;

2. вміти об'єктивно, на наукових засадах оцінювати стан та розвиток суспільства, застосовувати отриманні знання в повсякденному житті і професійній практиці;
3. передбачати перспективу втілення в життя теоретичних викладів медичної соціології у поєднанні з медичними дисциплінами;
4. обирати методи профілактики та розв'язання конфлікту;
5. на практиці застосовувати знання про соціальну структуру суспільства та соціальні переміщення при плануванні власної життєвої кар'єри;
6. враховувати інтереси певних суспільних спільнот при прийнятті управлінських рішень;
7. самостійно аналізувати дані соціологічних досліджень, оперувати методами соціологічного дослідження на практиці у поєднанні з фаховими знаннями.

На практичних заняттях здобувачі доповідають, дискутують, обґрунтовано відстоюють свої погляди та позиції, формулюють висновки до опрацьованої теми та розв'язують завдання.

Самостійна робота передбачає підготовку до практичних занять, вивчення тем для самостійної позааудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, плакатів, схем, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем. Контроль засвоєння тем самостійної позааудиторної роботи здійснюється на заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи опубліковані на сайті університету. Маршрут отримання матеріалів: Кафедра філософії та суспільних наук /Студенту /Очна форма навчання/ *Громадське здоров'я*/ 1 курс /Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnm.edu.ua/кафедра-філософії>. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту здобувача s000XXX@vnm.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне опитування
Підсумковий контроль – залік по завершенню 2 семестру	Згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання https://www.vnm.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2024).pdf)

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnm.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2024\).pdf](https://www.vnm.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2024).pdf))

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 122 до 200 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 200-бальною шкалою): Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180–200	A	відмінно	зараховано
170–179,99	B	добре	
160–169,99	C	добре	
141–159,99	D	задовільно	
122–140,99	E	задовільно	
0–121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–121,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувача

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

оцінка **«відмінно»** – здобувач має системні знання, вміє їх самостійно набувати, представляє неординарні судження щодо суспільних процесів та явищ, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу, логічно та творчо викладає матеріал, вміє аргументовано застосовувати вивчений матеріал, вільно оперує інформаційно-пошуковими технологіями, самостійно вирішує 90–100% пакету завдань;

оцінка **«добре»** – здобувач має повні знання суспільних подій і процесів, робить аргументовані висновки, самостійно складає таблиці та схеми, вільно оперує вивченим матеріалом, формулює і чітко аргументує власну думку, чітко тлумачить наукові поняття і категорії, вміє підготувати творчу роботу, здатен на рецензію відповіді іншого здобувача, виконує 70–90% пакету завдань;

оцінка **«задовільно»** – здобувач загалом правильно відтворює логіку подій і явищ, здатен з допомогою викладача скласти план виступу, розуміє причинно-наслідкові зв'язки, може використовувати термінологію, самостійно відтворює до половини навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події та явища, допускає при відповіді помилки та неточності, слабко орієнтується в поняттях, здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виконує 50–70% пакету завдань;

оцінка **«незадовільно»** – здобувач має початковий рівень знань, фрагментарні і недосконалі навички в роботі, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі, здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, відтворити окремі частини теми, відсутні сформовані уміння та навички, може самостійно знайти відповідь у тексті, виконує 20–50% пакету завдань.

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка **«відмінно»** виставляється здобувачу освіти, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка **«добре»** виставляється здобувачу освіти, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв'язання тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «**задовільно**» виставляється здобувачу освіти, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється здобувачу освіти, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання самостійної роботи здобувача вищої освіти

Оцінювання самостійної роботи здобувача здійснюється під час поточного контролю засвоєння тем відповідного змістового модулю на підставі усної відповіді на теоретичне питання, тестування та розв'язання ситуаційних задач з теми для самостійного опанування, оцінювання демонстрації виконання практичної навички згідно практичних цілей певного практичного заняття.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти оцінюється від 1 до 12 балів.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється у вигляді заліку. Підсумковий контроль зараховують, якщо здобувач засвоїв дисципліну в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття.

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Здобувач має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки та поведіння під час сигналу «*Повітряна тривога!*» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Здобувач повинен бути підготовленим до практичного заняття, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Здобувач, який запізнився більше, ніж на 15 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри, діяти згідно встановлених інструкцій під час виникнення надзвичайних ситуацій.

Під час обговорення теоретичних питань здобувачі мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні завдань робоче місце має зберігатись у порядку.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час

електронного тестування або опитування та під час виконання пошукових і групових завдань.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни здобувач має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів здобувач отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2024\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2024).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті університету <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра філософії та суспільних наук) своєму чи черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття здобувач має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2024\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2024).pdf)). До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни здобувач може отримати за індивідуальну роботу, теми якої оприлюднені на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2024\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2024).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то здобувач має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація /Основні документи).

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surl.li/sgdief>). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Teams, Google Meet. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час змішаного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії> / Студенту).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>/ Студенту.

Рекомендована література

Базова

1. Соціологія: Підручник / В. Волович, М. Горлач, І. Жиленкова, В. Кремень – К.: Центр навчальної літератури, 2021. – 808 с.
2. Соціологія: Підручник /За редакцією В. М. Пічі. – 2-е вид. – Львів: Новий Світ-2000, 2020. – 277 с.
3. Соціологія: підруч. / Шатохін А. М. – Умань: Сочінський М. М., 2020. – 315 с.
Медична соціологія
4. Соціологія медицини: навчальний посібник. – Львів: ВНКЗ ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського, «Триада ПЛЮС», 2021. – 196 с.
5. Соціологія здоров'я: проблеми теорії та практики: Навч.-метод. посіб. /Ковтун О. С., Баранова С. С. – Київ: Університет «Україна», 2020. – 165 с.
6. Sociology: The Core (10-11th Edition)/James Vander Zanden (Author), Michael Hughes (Author, Editor), Carolyn Kroehler (Author, Editor) 2019. – 545 p.
7. Trukhmanova S. L., Trukhmanova O. I. Sociology and medical sociology. Teaching Methodical book for the First Year Students of Medical Departments (speciality “medical practice”). – Vinnitsya, 2019. – 140 p.

Допоміжна

1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / Реймон Арон. – Київ: Юніверс, 2024. – 688 с.
2. Соціологія у визначеннях, таблицях, схемах, завданнях: навч. посіб. /Т. А. Опанасюк. – Київ: Кондор, 2023. – 266 с.
3. Соціологія. Вступ до спеціальності: навч.-метод. посіб. для студентів закл. вищ. освіти /А.С.Лобанова, Л.В.Калашнікова; Криворіз. держ. пед. ун-т. – Київ: Каравела, 2022. – 305 с.
4. Соціологія в анекдотах /Володимир Паніотто; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.», Центр європ. гуманіт. досліджень, Центр досліджень історії та культури східноєвроп. єврейства. – Київ: Дух і літера, 2022. – 389 с.
5. Вербець В.В., Субот О.А., Христюк Т.А. Соціологія: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2021. – 552 с.
6. Соціологія соціальних проблем: навч. посіб. /Л. Д. Климанська, В. Є. Савка. – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2021. – 207 с.
7. Пачковський Ю.Ф. Соціологія і психологія: Навч. посібник. – 2-ге вид. стереот. – К.: Каравела, 2020. – 760 с.
8. Соціологія: теорії середнього рівня: навч. посіб. /за ред. Ю. Ф. Пачковського; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Київ: Каравела, 2020. – 355 с.
9. Соціологія: навч. посіб. /О. В. Бобіна та ін.; за ред. І. В. Шаповалової. – Миколаїв: Нац. ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова, 2020. – 281 с.
10. Соціологія: навчальний посібник /А. П. Литвин, А. К. Яковенко. – Львів: Новий Світ-2000, 2020. – 365 с.
11. Соціологія. Аналіз суспільства: підручник, монографія /П. Штомпка; пер. з пол. Г. Теодорович. – Львів: Колір ПРО, 2020. – 799 с.
12. Світове дослідження цінностей 2020 в Україні – УЦЄП, 2020. – 212 с.
13. Загальна соціологія: Хрестоматія /укл. А. Фурман, В. Біскуп, О. Моршакова; Терноп. нац. екон. ун-т. – К.: Ліра-К, 2019. – 354 с.
14. Загальна соціологія: конспект лекцій /А. Ф. Аблов; М-во освіти і науки України, Одес. нац. ун-т ім. І.І.Мечникова, Ф-т психології та соц. роботи. – Одеса: ОНУ ім. І.І.Мечникова, 2019. – 129 с.
15. Кузьменко Т. М. Соціологія: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 320 с.
16. Соціологія: навч. посібник /О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л.М.Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко – Київ: ДУТ, 2019. – 235 с.
17. Філософія, політологія, соціологія: навч.-метод. посіб. /А. В. Сакун, Т. І. Кадлубович, Д.С. Черняк. – Київ: Київ. нац. ун-т технологій та дизайну, 2019. – 263 с.
18. Соціологія: терміни, поняття, персоналії: навч. *словник-довід.* для студентів /за заг. ред. В.М. Пічі. – 2-ге вид., стер. – Львів: Новий світ-2000, 2019. – 474 с.
19. Політична соціологія: навч. посіб. /За ред. Гончарук-Чолоч Т. В. – Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2018. – 243 с.
20. Соціологія. Конспект лекцій /Укладач О. О. Піменова. – Луцьк, 2018. – 95 с.
21. Соціологія: навч. посіб. /І. І. Бойко. – Київ: Сталь, 2018. – 410 с.
22. Соціологія: навч. посіб. /Р. І. Амірова та ін. – Дніпро: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2018. – 175 с.

Практикуми

23. Соціологія: практикум /уклад.: О.А. Хомерікі, Н. І. Грищенко, М. В. Стригуль. – Київ: НАУ, 2022. – 74 с.
24. Нестуля О.О., Нестуля С.І., Везомська С.Ж. Соціологія: практикум. Модульний варіант. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 272 с.

Статті:

1. Макеєв С. Структурні особливості суспільства у стані винятковості: К. Маркс, К. Шміт, Дж. Агамбен / М. Макеєв // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2024. – №1 (січень-березень). – С. 7–25.
2. ВОЛЯРСЬКА, Олена. Медична компетентність дорослого населення України. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 2023, 23.1: 22-28.
3. Каменська Т. Польове дослідження: підготовка, проведення та аналітика //Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2023. – №3 (липень-вересень). – С. 116–129.
4. Каменська Т. Г. Медична лексика у сучасному суспільстві і соціологічному дискурсі / Т. Г. Каменська // Соціальні комунікації в Україні: проблемні питання та перспективи розвитку : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 29 верес. 2022 р.) / Міжнар. економ.-гуманіт. ун-т ім. акад. Степана Дем'янука. – Рівне : Видавн. дім «Гельветика», 2022. – С. 36-39.
5. Шостак, І. В. Анкетування: методичні рекомендації щодо організації та проведення соціологічного дослідження. Острог, 2021. 40 с.
6. Рутар, С. М.; Шашков, Ю. І. Медична сфера як категорія соціології медицини. Розвиток освіти, науки та бізнесу: результати 2020: тези доп. міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 3-4 грудня 2020 р. – Україна, Дніпро, 2020. – Т. 2. – 596 с., 348
7. Сердюк О. О., Базима Б. О., Щербакова І. В. Молодь та наркотики – 2019: за результатами соціологічного моніторингу розповсюдження хімічних та нехімічних форм залежності серед молоді м. Харків – 2020 – dspace.univd.edu.ua
8. Дідик Л. А. Трансформація комунікативних практик молоді в соціальних мережах – 2019 – virtuni.education.zp.ua
9. Іванова Т.В. Біомедичний та соціологічний підходи до психічного здоров'я //Вісник НТУУ «КПІ» Політологія. Соціологія. Право, 2019.
10. КИРИЛЕНКО, Олеся Миколаївна. Здоров'я населення та його збереження як об'єкт соціологічних досліджень. *"Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого". Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія*, 2019, 4.43: 23-43.
11. Коломієць Т. В., Василець О. І. Вплив урбанізації на трансформацію гендерних ролей //Вісник НТУУ «КПІ» Політологія. Соціологія. Право, 2019.
12. Михальчук В. М. Соціологічне дослідження ефективності роботи багатопрофільної приватної клініки / В.М. Михальчук, З.В. Гбур, К.В. Щиріна, О.О. Черненко. Укр. мед. часопис. 6 (134), Т. 2 XI/XII. 2019. С. 1-3.
13. Надання лікарями загальної практики-сімейними лікарями акушерсько-гінекологічної допомоги та характеристика взаємозв'язку первинної ланки з акушерсько-гінекологічними службами: за результатами соціологічного дослідження / О. С. Щербінська, Г. О. Слабкий // «Сімейна медицина» ("Family medicine"). – 2019. – №3. – С. 63-67.
14. РУСІНА, А. Є.; ШАРУН, А. В. Гендерна освіта в медицині на тлі сучасності. *Соціально-гуманітарні дослідження та інноваційна освітня діяльність. Матеріали Міжнародної наукової конференції. 24-25 травня 2019 р., м. Дніпро*, 2019, 394-395.
15. Черниш Н. Й. Українська соціологія у пошуках загальної теорії в умовах міждисциплінарності //Український соціум. – 2019.
16. ЧОПЧИК, В. Д. Проблеми та шляхи удосконалення організації роботи університетського стоматологічного центру за матеріалами соціологічного опитування лікарів. *Медичні перспективи*, 2019, 24.3: 122-129.
17. KNYAZKOV, Stanislav. Соціологічна евалюація фармацевтичної діяльності: окреслення предметного поля. *Sociological Studios*, 2018, 1 (12): 18-27.
18. Страшко С.В., Кривич І.П., Гусева Г.М., Білик В.Г. / редакція Семеренко Г.В. Інфекційні та неінфекційні хвороби, що набули соціального значення /Додаток до підручника з основ медичних знань для студентів педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти. Київ: Видавництво «Алатон», 2018. Вид. 2. 74 с. Режим доступу: <https://nenc.gov.ua/wpcontent/uploads/2015/01/itnh.pdf>
19. Вивчення поінформованості лікаря первинної ланки відносно якості надання медичної допомоги, дослідження його комунікацій з іншими об'єктами сфери охорони здоров'я (за даними

- соціологічного дослідження) / О. В. Короткий // [Україна. Здоров'я нації](#). – 2017. – № 4(1). – С. 87-94.
20. Корнацький В. М. Вплив психосоціальних чинників на стан здоров'я та якість життя населення / В.М. Корнацький, Л.О. Дяченко, В.М. Михальчук. Український кардіологічний журнал 2/2017. с. 106-113.
 21. Короткий О. В. Вивчення поінформованості лікаря первинної ланки відносно якості надання медичної допомоги, дослідження його комунікацій з іншими об'єктами сфери охорони здоров'я (за даними соціологічного дослідження). Україна. Здоров'я нації. 2017. № 4(1). С. 87-94.
 22. Миронюк І. С. Результати соціологічного дослідження серед медичних працівників оцінки ефективності антиалкогольної роботи та шляхів її оптимізації / І.С. Миронюк, В.В. Кручаниця, Г.О. Слабкий. Економіка і право охорони здоров'я. 2017. №2 (6). С. 51-57.
 23. Суровцева, І. Ю.; Юрченко, Ю. Роль медико-соціологічних досліджень у системі управління якістю медичної допомоги. 2017, 167.
 24. ТОЛСТАНОВ, О. К.; МИХАЛЬЧУК, В. М.; КРАВЧЕНКО, В. В. Результати соціологічного опитування пацієнтів комунальних та приватних консультативно-діагностичних центрів м. Києва. *Збірник наукових праць співробітників НМАПО ім. ПЛ Шупика*, 2017, 27: 340-352.
 25. ФЕДОСЮК, Р. М.; КОВАЛЬОВА, О. М. Система інцидент-звітування і культура безпеки в медицині та перспективи їх запровадження в Україні за результатами соціологічного дослідження. *Економіка і право охорони здоров'я*, 2017, 2: 82–92.
 26. БОБОШКО, А. А. Охорона здоров'я та медичне обслуговування як предмет соціологічної рефлексії. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики, 2016, 71: 40-47.
 27. Горачук В.В., Вороненко Ю.В., Гойда Н.Г. та ін. Організація соціологічних опитувань пацієнтів/їх представників і медичного персоналу у закладах охорони здоров'я. Методичні рекомендації Міністерства охорони здоров'я України. *Сімейна медицина*. 5(67), 2016. С. 118–125.
 28. ГОРОХОВ, С. В.; СТАРИНЧУК, С. Д. Порівняльний аналіз систем медичного страхування зарубіжних країн. *Актуальні проблеми філософії та соціології*, 2016, 9: 24-28.

17. Інформаційні ресурси:

Сайт університету <https://www.vnmu.edu.ua>

Сайт бібліотеки <http://library.vsmu.edu.ua>

Представництво ООН в Україні <https://ukraine.un.org/uk>

Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>

МОЗ України <https://moz.gov.ua>

Офіційний сайт Державної служби статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

Національний інститут стратегічних досліджень при Президенті України <https://niss.gov.ua/>

Інститут соціології НАН України <https://i-soc.com.ua/>

Інститут демографії і соціальних досліджень імені В. М. Птухи НАН України <https://idss.org.ua/public>

Київський міжнародний інститут соціології (КМІС). Соціологічні та маркетингові дослідження <https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports>

Разумков центр (Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова)

<https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia>

СОЦИС – Центр соціальних та маркетингових досліджень <https://socis.kiev.ua/ua/category/rezults-ua/>

Соціологічна група «Рейтинг» <https://ratinggroup.ua/research/ukraine/>

Український інститут соціальних досліджень імені О. Яременка <http://www.uisr.org.ua>

Фонд «Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва» <https://dif.org.ua/category/opinion-polls>

Соціологічна асоціація України <https://sau.in.ua/>

Електронна бібліотека Інституту соціології НАН України <https://i-soc.com.ua/ua/institute/lib>

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського www.nbuv.gov.ua

Національна парламентська бібліотека України <http://www.nplu.org/>

Журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг» <http://stmm.in.ua/archive/>

Журнал «Український соціум» <https://ukr-socium.org.ua/uk/archives/>

Науковий журнал з соціології та психології «Габітус» <http://habitus.od.ua/>

Український соціологічний журнал» <https://sau.in.ua/magazine/ukrayinskyj-socziologichnyj-zhurnal/>

9. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії/> Студенту).

Силабус з дисципліни «Соціологія в системі громадського здоров'я» обговорено та затверджено на засіданні кафедри філософії та суспільних наук (протокол №1, від «29» серпня 2024 року)

Відповідальний за курс

Валерій ЛАЦИБА

Завідувач кафедри

Святослав ЧЕРКАСОВ